

ТАҚРИЗ

ба фишурдаи рисолаи номзадии Тӯраева Гулорохон Бурҳоновна
дар мавзӯи «Туғрои Исфаҳонӣ ва нақши ў дар ташаккули адабиёти
арабизабони форсу тоҷики садаҳои XI-XII» барои дарёфти дараҷаи илмии
номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.14 – Филологияи
классикӣ, филологияи арабӣ ва юнонӣ

Маърифат ва шинохти адабиёти арабизабони форсу тоҷик тайи даҳсолаҳои охир ба як тамоюли муҳими адабиётшиносии навини мотадбил ёфтааст, ки ба миён омадани рисолаҳои илмии шоиста дар ин замина ва анҷоми чандин таҳқиқоти судманд аз густариши ин раванд паём мерасонад. Таваҷҷӯҳи аҳли таҳқиқ ба ин мавзӯъ, ки то ҷое сарчашмаҳои зуҳури адабиёти мазҳабиро дар қаламрави адабиёти форсу тоҷик низ пайрезӣ намудааст, бо марҳилаи нави таъриҳӣ ва пайдоиши афкори истиқлолҳоҳонаи адабпажӯҳӣ пайванди мустаҳкам дорад. Омӯзиши ҳаёту фаъолият ва нақши яке аз ҷеҳраҳои дураҳшони таъриҳӣ, донишманду шоири фарҳехта Туғрои Исфаҳонӣ дар адабиёти арабизабони форсу тоҷики давраи ҳукуматдории сулолаи Салҷуқиён мавриди таҳқиқи корманди Муассисаи таълимии давлатии «Донишгоҳи давлатии Ҳуҷанд ба номи академик Бобоҷон Faфуров» Тӯраева Гулорохон Бурҳоновна қарор гирифтааст.

Аз баррасии фишурдаи мазкур бармеояд, ки диссертатсия аз муқаддима, се боб, даҳ фасл, ҳафт зерфасл ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат аст.

Дар муқаддима диссертант равиши кори илмии худ ва ҳадафҳои асосии пажӯҳиши мавзӯи мавриди назарро муайян сохтааст. Дар робита ба ин, дар боби аввал, ки «Мулоҳизаҳо оид ба зиндагинома ва фаъолияти эҷодии Туғрои Исфаҳонӣ» унвон гирифтааст, муҳаққиқ

масъалаҳои марбут ба рӯзгору меросии адабии Туғрои Исфаҳониро мавриди баррасӣ қарор додааст.

Боби дувуми рисола «Девони ашъори Туғрои Исфаҳонӣ ва арзиши адабии он» номгузорӣ шудааст. Он се зербоб ва панҷ зерфаслро дарбар гирифта, девони ашъори шоир ва қасидай маъруфи «Ломият-ул-Аҷам»-и ў мавриди пажӯҳиши амиқ қарор гирифтааст.

Боби савум «Мавзӯоти шеърӣ, ҳунари шоирӣ ва таъсири мутақобили назми арабӣ ва форсӣ-тоҷикӣ дар эҷодиёти Туғрои Исфаҳонӣ» унвон гирифта, муштамил бар се зербоб мебошад. Қобили зикр аст, ки бобҳои дувуму савум бобҳои асосӣ ба шумор мераванд.

Лозим ба таъкид аст, ки рисола бар асоси сарчашмаҳои боэътиими илмиву адабӣ ва омӯзиши пажӯҳишоти муҳталифи марбут ба мавзӯи таҳқиқшаванд таълиф гардида, хулосаҳои умумии бар асоси таҳлилҳои дар бобу фаслҳои асосии он берун овардаи муаллиф мантиқӣ ва мӯътамад мебошанд.

Аз матни фишурадаи рисолаи мазкур бармеояд, ки диссертатсия дар сатҳи баланди илмӣ навишта шудааст.

Ҳарчанд рисола пажӯҳиши амиқи ба итном расида маҳсуб ёбад ҳам, аз баъзе камбудиҳо низ холӣ нест, ки ишораи онҳоро барои манфиати кор меҳисобем:

1. Дар фишу尔да порчаҳои назмӣ барои мисол нисбатан бештар иқтибос гардидааст.
2. Муҳаққиқ зимни таъйин сохтани таъсирпазирии Туғрои Исфаҳонӣ аз шоирони мутақаддим тартиби замониро риоя накардаву сараввал шуарои аҳди исломӣ ва баъдан давраи ҷоҳилиро тазаккур сохтааст (саҳ.17).

Бояд таъкид кард, ки камбудиҳои дар фишуредаи рисола ҷой дошта ҷузъӣ буда, арзиши илмии онро кам намекунад. Мавзӯи рисола таҳти унвони «Туғрои Исфаҳонӣ ва нақши ў дар ташаккули адабиёти

арабизабони форсу точики садаҳои XI-XII» кори анҷомёфта буда, ба талаботи рисолаҳои номзадии КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ аст. Муаллифи диссертатсия барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.14 – Филологияи классикӣ, филологияи арабӣ ва юнонӣ сазовор мебошад.

Муқарриз-номзади илмҳои филологӣ,

дотсенти кафедраи забонҳои хориҷии

Донишкадаи омӯзгории Тоҷикистон

дар шаҳри Панҷакент

Очилова Мехринисо Илҳомовна

01.09.2021

Нишонӣ:

735500 Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд,

шаҳри Панҷакент, хиёбони Рӯдакӣ 106.

почтаи электронӣ: tou@bk.ru; dotpanj@gmail.com

тел: (+9923475) 5 40 50, 5 32 69.

Имзои Очилова М.И.-ро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳои Донишкадаи омӯзгории

Тоҷикистон дар шаҳри Панҷакент

Тоҳирова У.К.

